

СЕКЦІЯ 4. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ, РЕГІОНІВ, ПІДПРИЄМСТВ ТА БІЗНЕСУ

Вплив штучного інтелекту на конкурентоспроможність підприємств у цифровій економіці

Олександр Фокін

*аспірант кафедри національної економіки та фінансів,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: onworkfokin@krok.edu.ua,
ORCID: 0009-0006-4397-2231*

Штучний інтелект (ШІ) стає ключовим чинником формування конкурентоспроможності підприємств у цифровій економіці.

Його інтеграція у виробничі та управлінські процеси дозволяє підвищити ефективність операцій, оптимізувати використання ресурсів та створювати нову додану вартість.

Використання систем ШІ забезпечує підприємствам можливість прогнозування ринкових тенденцій, персоналізації продуктів і послуг, а також автоматизації прийняття рішень на основі великих даних [1].

Конкурентоспроможність сучасного бізнесу дедалі більше залежить від здатності впроваджувати інноваційні технології та адаптуватися до швидких змін середовища.

Застосування ШІ дозволяє підприємствам скорочувати витрати, підвищувати точність управлінських рішень і швидко реагувати на зміни попиту [2].

Крім того, використання алгоритмів машинного навчання сприяє покращенню процесів прогнозування продажів, управління запасами та аналізу поведінки споживачів, що підвищує їхню гнучкість і стійкість на ринку [3].

Особливо важливим є використання ШІ для аналізу конкурентного середовища та побудови стратегій розвитку.

Інтелектуальні аналітичні системи здатні виявляти приховані закономірності у великих масивах економічних даних, визначати нові можливості для інновацій та розробляти рекомендації для управлінців.

Це дозволяє підприємствам формувати конкурентні переваги на основі знань, а не лише капіталу [4].

Водночас впровадження ШІ супроводжується певними ризиками — високою вартістю технологічних рішень, браком фахівців, етичними питаннями щодо використання даних.

Тому для забезпечення сталого економічного розвитку доцільним є формування державних стратегій цифрової трансформації, які передбачатимуть підтримку впровадження ШІ на рівні малого та середнього бізнесу, розвиток цифрових навичок персоналу та створення сприятливих умов для інновацій [5].

Отже, штучний інтелект є не лише технологічним інструментом, але й стратегічним чинником зміцнення конкурентоспроможності підприємств.

Його раціональне впровадження формує нову економічну парадигму, у якій успіх визначається здатністю ефективно використовувати дані, інновації та знання.

Ключові слова: штучний інтелект; цифрова економіка; конкурентоспроможність підприємств; машинне навчання; інновації; автоматизація бізнес-процесів; аналітика даних; цифрова трансформація.

Список використаних джерел

1. Porter M.E., Heppelmann J.E. *How Smart, Connected Products Are Transforming Competition*. *Harvard Business Review*, 2014.
2. McKinsey & Company. *The State of AI in 2023: Generative AI's Breakout Year*. URL: <https://www.mckinsey.com/>
3. Davenport T., Ronanki R. *Artificial Intelligence for the Real World*. *Harvard Business Review*, 2018.
4. OECD. *Artificial Intelligence, Business and Competitiveness*. *OECD Digital Economy Papers*, No. 317, 2022.
5. European Commission. *Coordinated Plan on Artificial Intelligence 2021 Review*. Brussels, 2021.